

Затверджено на засіданні педагогічної ради

(назва ЗЗСО)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2024 р.

Навчальна програма
предмета «Зарубіжна література» для 5 класу, цикл адаптаційного навчання (1 рік циклу)
(2 год. тижневого навантаження, усього 70 год. на рік) на 2024/2025 н.р.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма укладена відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. № 898) з метою реалізації мовно-літературної освітньої галузі (предмет - зарубіжна література (в перекладі українською мовою) для класів з українською мовою навчання), з урахуванням Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 р. № 1120), на основі Модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5-9 класи» для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (в редакції наказу МОН України № 1226 від 10.10.2023 р.) (авт. Ніколенко О.М, Ісаєва О.О, Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Туряниця В.Г, Тихоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.).

Зміст навчальної програми забезпечують:

- підручник «Зарубіжна література» (автори: Ковбасенко Ю, Ковбасенко Л., Дячок С. К. — Київ: Літера ЛТД, 2022); <https://nx.litera.ltd/s/DncgsBBmpFBErS5>
- матеріали для вчителя та учнів на онлайн платформі видавництва Літера ЛТД <https://www.e-litera.com.ua/elektronnyi-suprovid-dlia-vchyteliv-zarubizhna-literatura-5-klas/> та сайті авторського колективу: <http://literature-in-nush.com.ua/> ;
- матеріали для вчителя та учнів на сайті Адріани Химинець «Світ літератури» <https://svitliteraturu.com/>
- відеопрезентації до уроків на Ютуб-каналі Адріани Химинець <https://www.youtube.com/@AdrianaHiminets/playlists>

Навчальна програма ґрунтується на визначених стандартом ціннісних орієнтирах (пункт 4 Державного стандарту); охоплює формування наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (пункт 9 Державного стандарту); орієнтується на компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі, що визначає здатність освітньої галузі формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень та базові знання (Додаток № 1 до Державного стандарту); передбачає реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання у мовно-літературній освітній галузі (Додаток № 2 до Державного стандарту). Вона є основою для календарно-тематичного та поурочного планування, у якому вчитель, планує види роботи, спрямовані на опанування змісту матеріалу та формування ключових і предметних компетентностей. Це дає можливість врахувати інтереси й рівень підготовки учнів, конкретні умови викладання, рівень володіння учнями іноземними мовами; знання української мови і літератури, історії та інших предметів тощо.

Головна мета вивчення зарубіжної літератури – прилучення учнів до найкращих здобутків класичної й сучасної художньої літератури різних країн і народів, формування компетентних читачів, здатних творчо сприймати, критично оцінювати й насолоджуватися художніми творами, брати участь у різних комунікативних ситуаціях та взаємодії (зокрема із застосуванням цифрових технологій) на підставі прочитаних художніх текстів і медіатекстів відповідно до контексту.

Завдання вивчення зарубіжної літератури у 5 класі НУШ:

- ✓ прилучити школярів до читання творів класики й сучасності;
- ✓ навчити учнів і учениць естетично сприймати літературні твори, виявляти їх художню своєрідність, розглядати в контексті загальнолюдської культури та національних культур різних країн і народів;
- ✓ сформувати у здобувачів освіти стійкий інтерес до художньої літератури;
- ✓ сформувати початкові вміння сприймати, аналізувати, інтерпретувати художній текст та медіатекст;
- ✓ критично оцінювати інформацію з різних джерел, виявляти окремі елементи змісту і форми, встановлювати їхню роль у тексті;
- ✓ характеризувати й оцінювати літературних персонажів на підставі їхніх учинків, мови, взаємозв'язків із іншими персонажами та довкіллям;
- ✓ творчо самовиражатися у різних видах діяльності, зокрема із застосуванням цифрових технологій;
- ✓ досліджувати окремі літературні і мовні явища в художньому тексті та медіатексті;
- ✓ розвивати естетичні почуття та емоції учнів, здатність отримувати естетичне задоволення від прочитаного;
- ✓ розвивати уміння та навички взаємодіяти (усно і письмово) в різних комунікативних ситуаціях, шукати потрібну інформацію щодо художньої літератури, зокрема в цифровому середовищі із дотриманням правил безпеки та академічної доброчесності;
- ✓ формувати ключові та предметні компетентності, наскрізні вміння читати з розумінням, висловлювати власну думку, критично, креативно й системно мислити, логічно обґрунтовувати, виявляти ініціативу й керувати емоціями, оцінювати й приймати рішення, розв'язувати проблеми тощо.

Структура навчальної програми. Навчальна програма предмета «Зарубіжна література» для 5 класу містить:

1. Пояснювальну записку.
2. Основну частину, у якій зазначено зміст навчального предмета (за розділами, темами), очікувані результати навчання учнів (що корелюють із результатами навчання та орієнтирами для оцінювання учнів у мовно-літературній галузі відповідно до Державного стандарту), види навчальної діяльності учнів (за розділами).
3. Додатки: 1) список творів для додаткового читання учнів; 2) електронні ресурси зарубіжної літератури для учнів).

Орієнтовний розподіл навчального навантаження у 5 класі

I СЕМЕСТР – 32 г. Вступ. Роль книжки в третьому тисячолітті – 2 г. Скарбниця народних казок – 8 г. Літературні казки світу – 15 г. ПЧ – 2 г. Підсумкові роботи - 4 г. Резерв годин (підсумки семестру) – 1 г.	II СЕМЕСТР – 38 г. Слухаємо голоси природи – 10 г. Сила творчої уяви – 8 г. У вирі захопливих пригод – 11 год. ПЧ - 2 г. Підсумкові роботи - 4 г. Підсумки (за рік) – 2,5 (2/3) г.
---	--

5 клас

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА (зміст навчального предмета, очікувані результати навчання, види навчальної діяльності учнів)

<i>Очікувані результати навчання</i>	<i>Зміст навчального матеріалу</i>	<i>Види навчальної діяльності учнів</i>
Вступ. Роль книжки в третьому тисячолітті – 2 г.		
<p>Учень/учениця</p> <p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях визначає мету (провідну думку) почутого та/або прочитаного висловлювання [6 МОВ 1.4.4-1] та його форму (монолог/діалог) [6 МОВ 1.4.3.-1]; формулює і відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного повідомлення [6 МОВ 1.4.6-2], [6 МОВ 1.1.2-1]; відтворює усно (творчо переказує (повністю або частково), коментує, інтерпретує) почутий та/або прочитаний текст [6 МОВ 1.2.1-1], [6 МОВ 1.2.1-2].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів характеризує, обговорює порушені в тексті/медіатексті теми й проблеми читання, діалогу з книжкою, формування якостей творчого читача/читачки [6 МОВ 2.2.1-1]; проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]; висловлює усно власні думки, почуття і враження, викликані прочитаними раніше творами зарубіжної літератури, розмірковує про користь паперових та електронних книг [6 МОВ 2.3.2-1].</p> <p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює власні міркування про улюблену книжку у вигляді мінітвору або посту для соцмереж [6 МОВ 3.1.1-1]; дискутує</p>	<p>Роль книги та читання художньої літератури для формування гармонійної особистості. Види читання в цифрову епоху. Паперові та електронні книги.</p> <p><i>Теорія літератури (ТЛ) Зарубіжна література.</i></p> <p><i>Література і культура (ЛК) Роль художньої літератури в житті людини та сучасному суспільстві.</i></p> <p><i>Україна і світ (УС) Українські ресурси (друковані, цифрові та ін.) художніх творів для школярів</i></p> <p><i>Медіатекст (МТ) Бібліотеки в медіапросторі. Популяризація читання художньої літератури медійними засобами</i></p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком» або ін.), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, формулювання запитань до тексту, відповіді на запитання до тексту, творчий переказ тексту, коментування та інтерпретація тексту, самостійне збирання інформації, написання мінітвору або створення посту для соцмереж, дискусія (очно або в онлайн-середовищі), розповідь про улюблений твір, виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні.</p>

<p>(очно або в онлайн - середовищі) на тему читання та вибору художньої літератури [6 МОВ 3.2.2-1], порівнює позиції учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-2], обстоює власну позицію [6 МОВ 3.2.2-3].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p> <p>вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх [6 МОВ 4.1.2-1].</p>		
<p>Скарбниця народних казок – 8 г. + 1 ПЧ + 1 ПР</p>		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях</p> <p>переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, акцентує увагу на окремих деталях [6 МОВ 1.2.1-1], [6 МОВ 1.2.1-2]; перефразовує репліки в діалозі персонажів [6 МОВ 1.2.1-3]; унаочнює та візуалізує зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту (малюнки, комікси тощо) для відтворення змісту [6 МОВ 1.2.3-1].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p> <p>визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті [6 МОВ 2.2.2-2]; формулює тему та основну думку художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 2.2.3-1]; проводить паралелі між образами та ситуаціями, зображеними в художньому тексті/медіатексті і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним художнім текстом/медіатекстом, а також своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1].</p>	<p>Казки народів світу: різновиди, ознаки, загальнолюдські ідеали та національна самобутність.</p> <p>Індійська народна казка «Фарбований шакал». Викриття в образах тварин негативних людських якостей.</p> <p>Брати Якоб (1785- 1863) і Вільгельм (1786-1859) Грімм. «Пані Метелиця». Значення діяльності братів Я. і В. Грімм для розвитку європейської культури. Зіставлення образів героїнь казки «Пані Метелиця». Утвердження у творі доброти, працьовитості, справедливості.</p> <p><i>(ТЛ) Фольклор, народна казка, сюжет, мандрівні сюжети.</i></p> <p><i>(ЛК) Культурні традиції, національні особливості світосприймання в казках різних країн і народів.</i></p> <p><i>(УС) Подібні образи в зарубіжних і українських казках (Фарбований Шакал – Фарбований Лис, пасербця з казки «Пані Метелиця» – дідова дочка з казки «Про дідову дочку і бабину дочку» та ін.).</i></p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком», в особах, виразне або ін.), усний переказ почутого та/або прочитаного тексту з акцентуванням на окремих деталях, творчий перефраз реплік персонажів, унаочнення та візуалізація змісту почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, виокремлення головної і другорядної інформації в тексті, формулювання теми та основної думки тексту, проведення паралелей між образами та ситуаціями тексту й власним життєвим досвідом, висловлювання в усній та/або письмовій формі власних почуттів і ставлень до казкових персонажів і подій, усний переказ змісту казки (або уривку), створення власного письмового висловлення (мінівір або ін.) про вчинок/вчинки персонажа (ів) із дотриманням норм сучасної української мови, добирання доречних засобів мовної</p>

<p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює власне висловлення про вчинок/вчинки персонажа(ів), враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними нормами сучасної української мови [6 МОВ 3.1.4-1]; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення виокремлює та розрізняє в художніх текстах мовні одиниці різних рівнів (частини мови, форми слова, словосполучення, речення тощо), визначає їхню роль у характеристиці персонажів, розкритті подій і явищ [6 МОВ 4.1.1-1].; відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів (створення стилізації казки або фанфіку) [6 МОВ 4.2.2-1].</p>		<p>виразності, виокремлення у прочитаному тексті мовних одиниць різних рівнів та визначення їхньої ролі у творі, відтворення окремих художніх засобів казки у процесі переказу казки, створення стилізації казки або фанфіку.</p>
<p>Літературні казки світу - 15 г. + 1 ПЧ + 3 ПР + 1 резерв</p>		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.1.2-1]; самостійно складає простий план почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.2.2-1]; у разі потреби грамотно перепитує співрозмовника (формулює відповідні запитання) для уточнення важливих для розуміння почутого та/або прочитаного деталей [6 МОВ 1.1.2-3]; вибірково переказує (усно) зміст почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.2.1-2]; передає з використанням окремих способів і засобів візуалізації (у формі малюнка, постера, фотоколажу або ін.)</p>	<p>Літературна казка та її ознаки. Подібності й відмінності від народної казки.</p> <p>Ганс Крістіан Андерсен (1805– 1875). «Снігова королева». Боротьба добра і зла в казці. Утвердження дружби та вірності. Перешкоди на шляху Герди, її помічники. Чарівний світ твору.</p> <p>Оскар Уайльд (1854–1900). «Хлопчик-Зірка». Символічний зміст назви твору. Динаміка образу головного героя, його стосунки з матір'ю та іншими персонажами. Шлях</p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване або ін.), відповіді на запитання за змістом почутого та/або прочитаного художнього тексту та медіатексту, складання простого плану почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, формулювання запитань для уточнення важливих для розуміння змісту деталей, вибірковий переказ (усно) почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту,</p>

<p>враження від почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.2.3-2].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p> <p>читає тексти у різний спосіб (оглядово, вибірково, з коментуванням, в особах тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]; визначає спільні та різні елементи змісту і форми у фольклорних і літературних казках [6 МОВ 2.2.4-1]; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їхню поведінку та вчинки [6 МОВ 2.3.1-1]; переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; творчо опрацьовує прочитаний художній текст/медіатекст, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1].</p> <p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі</p> <p>створює письмові тексти (коментар, пост для соцмереж щодо прочитаного твору або ін.), зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]; знаходить і виправляє недоліки та помилки в будові і мовному оформленні власного висловлення [6 МОВ 3.3.1-1]; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]; коригує текст на основі проведеного аналізу [6 МОВ 3.3.2-2].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p>	<p>Хлопчика-Зірки від егоїзму й байдужості до відкриття в собі любові й милосердя. Фальшиві та справжні цінності. Любов до матері – одна з визначальних цінностей життя. Краса зовнішня та внутрішня. Синтез фольклорних і літературних елементів у творі.</p> <p>Роальд Дал (1916–1990). «Чарлі і шоколадна фабрика».</p> <p>Казкові пригоди персонажів на шоколадній фабриці містера Вонки. Шлях хлопчика Чарлі до своєї мети. Доброта, щирість і наполегливість головного героя. Зображення родинних стосунків у творі: сім'я Бакетів, інші родини. Образи дітей і дорослих у повісті-казці. Вади й небезпеки сучасного світу, їх утілення у творі. Утвердження співчуття, милосердя, взаємодопомоги, відповідальності, морального вибору.</p> <p><i>(ТЛ) Літературна казка, подібності й відмінності літературної казки від народної. Тема та ідея художнього твору, оригінал і переклад. Поглиблення поняття: сюжет.</i></p> <p><i>(ЛК) Національні особливості літературних казок зарубіжних письменників.</i></p> <p><i>(УС) Українські переклади літературних казок різних країн.</i></p> <p><i>(МТ) Фільмографія: казкові сюжети Г.К. Андерсена в мультиплікації, «Чарлі і шоколадна фабрика» (режисер Т. Бертон, США, Велика Британія, 2005).</i></p>	<p>візуалізація враження (малюнок, постер, фотоколаж або ін.) від почутого та/або прочитаного художнього/медіатексту, проєкція власного або відомого життєвого досвіду на порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, визначення спільних та різних елементів змісту і форми у фольклорних і літературних казках, характеристика емоційного стану та вчинків літературних персонажів, усний і письмовий переказ прочитаної казки (стислий та/або вибірковий, творчий), створення письмового тексту (коментар, пост для соцмереж або ін.) з урахуванням мети, адресата і власного життєвого досвіду, знаходження і виправлення недоліків та помилок у власному висловленні, аналіз змісту написаного власного висловлення, коригування тексту на основі проведеного аналізу, творче використання мовних засобів із запропонованих варіантів та обґрунтування зробленого вибору.</p>
---	--	---

<p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<p>Слухаємо голоси природи - 10 год. + 1 ПР</p>		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях знаходить у почутому та/або прочитаному повідомленні (художньому тексті/медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; визначає ключові слова в почутому та/або прочитаному повідомленні (науково-популярному тексті, художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]; формулює тему та ідею почутого та/або прочитаного повідомлення (художнього тексту/медіатексту) [6 МОВ 1.4.1-1]; визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в художньому тексті/медіатексті [6 МОВ 1.4.1-2]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань, які виникли в результаті сприймання художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.8.1-1]; регулює власні емоції під час художньої декламації [6 МОВ 1.8.2-1].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів знаходить у тексті відому і нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1]; розрізняє тексти різних стилів, типів і жанрів (науково-популярний текст, вірш, казка, оповідання) у контексті авторського задуму [6 МОВ 2.2.6-1]; розпізнає виражальні засоби (пейзаж), використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2]; переказує зміст художнього тексту/медіатексту у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; творчо опрацьовує прочитаний текст (художній текст/медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1].</p>	<p>Зарубіжні поети про природу: Й.В. Гете (1749-1832) («Нічна пісня подорожнього»), Г. Гейне (1797-1856) («Задзвени із глибини...»), Дж. Кітс (1795-1821) («Про коника та цвіркуна») (1 твір за вибором учителя).</p> <p>Поетизація природи, утвердження зв'язку природи й людини; утілення любові та дбайливого ставлення до довкілля.</p> <p>Редьярд Кіплінг (1865 –1936). «Мауглі». Історія хлопчика, якого виховали тварини, його дружба з ними. Сміливість, кмітливість, доброта Мауглі. Яскравість характерів персонажів-тварин, утілення в них людських рис. Закони джунглів і цінності людського життя. Ідея відповідальності людини за природний світ.</p> <p>Ернест Сетон-Томпсон (1860 – 1946). «Лобо». Авторські постереження за світом природи. Образи тварин, розкриття їх у подіях оповідання, авторських характеристиках. Утвердження любові до всього живого, гуманного ставлення людей до тварин.</p> <p><i>(ТЛ) Вірш, пейзаж, оповідання. (ЛК) Описи природи, тварин у науковопопулярних текстах, художній літературі та інших</i></p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване, повторне, вибіркоче або ін.), знаходження в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті відповідей на поставлені запитання, визначення ключових слів у почутому та/або прочитаному повідомленні, формулювання теми та ідеї почутого та/або прочитаного художнього тексту/медіатексту, визначення основної і другорядної інформації в почутому та/або прочитаному тексті, декламація художнього твору, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору, характеристика персонажів, знаходження у різних видах текстів відомої та нової інформації, розрізнення текстів різних стилів, типів і жанрів у контексті авторського задуму, розпізнавання та використання виражальних засобів (пейзаж), переказ змісту художнього тексту/медіатексту, підготовка відгуку про твір, створення невеликих типових повідомлень на цифрових (захищених)</p>

<p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі</p> <p>створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]; дискутує (очно або в онлайн-середовищі) на теми, пов'язані з прочитаними творами, переглянутими фільмами [6 МОВ 3.2.2-1]; дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p> <p>порівнює художні та науково-популярні тексти про тварин і явища природи, виявляючи в них певні мовні та стилєві ознаки [6 МОВ 4.1.2-2].</p>	<p>видах мистецтва. (УС) Українські переклади творів зарубіжних авторів про природу. (МТ) Фільмографія: «Книга Джунглів» (режисер Дж. Фавро, США, 2016), «Мауглі» (режисер Е. Серкіс, США, 2018), «Лобо» (режисери Джеймс Алгар, Джек Коуффер, США, 1962), «Лобо» (режисер Стів Гудер, США, 2007), «Хроніки тварин Сетона» (режисер Т. Сирато, Японія, 1989) та ін.</p>	<p>сервісах і в соцмережах (повідомлення для шкільного сайту, пост для соцмережі тощо), дискусія (очна або в онлайнсередовищі) щодо прочитаних творів та/або переглянутих фільмів, порівняння художніх та науково-популярних текстів про тварин і явища природи.</p>
<p>Сила творчої уяви – 8 год. + 1ПР</p>		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях</p> <p>аргументовано зіставляє почуте та/або прочитане із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]; виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]; розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 1.8.1-1].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p> <p>визначає порушені в художньому тексті/медіатексті проблеми, характеризує і співвідносить їх із сучасністю [6 МОВ 2.2.1-1]; формулює тему та основну думку художнього тексту/медіатексту [6 МОВ 2.2.3-1]; виокремлює в художньому тексті мікротеми, коментує їх [6 МОВ 2.2.3-2]; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображені в художньому тексті/медіатексті [6 МОВ 2.3.1-3].</p>	<p>Льюїс Керролл (1832– 1898). «Аліса в Країні Див» (2-3 розділи за вибором учителя).</p> <p>Образ Аліси, світ її уяви та захопливі пригоди. Персонажі, які оточують героїню. Особливості художньої мови твору. Ознаки казки. Утілення ідеї особистої свободи, вільного мислення й творчого ставлення до життя.</p> <p>Елеанор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя).</p> <p>Щирість, мужність і оптимізм Полліанни, її позитивний вплив на життя міста, долю інших людей. Творча фантазія головної героїні. Зміни у внутрішньому світі й житті інших персонажів після зустрічі з Полліанною. Ідея відчуття радості життя, що</p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване, повторне, перерване або ін.), аргументоване зіставлення почутого та/або прочитаного повідомлення із власним або відомим життєвим досвідом, виявлення взаємозв'язку змісту твору (або його компонентів) із власними потребами для особистісного розвитку, розповідь про власний емоційний стан (відтінки настрою, почуття, переживання тощо) під час сприймання художнього тексту/медіатексту, визначення порушених у тексті проблем, характеристика їх та співвіднесення із сучасністю, формулювання теми та основної думки тексту, виокремлення в</p>

<p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі</p> <p>записує власні міркування про прочитані твори та інформацію про них з інших джерел (зокрема цифрових), створюючи постер за прочитаним твором [6 МОВ 3.1.1-1]; висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, які порушуються у художніх творах [6 МОВ 3.2.1-2].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p> <p>порівнює літературних персонажів за визначеними ознаками, зокрема характеризує їхні вчинки, ставлення до інших, особливості їхньої мови тощо [6 МОВ 4.1.2-2].</p>	<p>змінює світ на краще. Художні засоби розкриття образу Полліанни.</p> <p><i>(ТЛ) Персонаж, герой/героїня літературного твору. Поглиблення понять: тема та ідея художнього твору, сюжет.</i></p> <p><i>(ЛК) Утілення сюжетів творів зарубіжних письменників в образотворчому та музичному мистецтві.</i></p> <p><i>(УС) Переклади творів українською мовою. Ілюстрації українських художників до творів.</i></p> <p><i>(МТ) Фільмографія: «Аліса у Дивокраї» (режисер Т. Бертон, США, 2010), «Аліса у Дивокраї» (режисер Г. Ласке, США, 1951), «Полліанна» (режисер Д. Свіфт, США, 1960), «Полліанна» (режисер С. Хардінг, Велика Британія, 2003)</i></p>	<p>художньому тексті та коментування мікротем, створення фанфіка або коміксу (проекція власної поведінки в контексті ситуацій твору), створення постера або колажу за прочитаним твором, висловлення в цифровому середовищі (наприклад, чат, блог, сторінка в соцмережі тощо) щодо творів художньої літератури, порівняння літературних персонажів, характеристика мови персонажів прочитаних художніх текстів/ медіатекстів.</p>
<p>У вирі захопливих пригод - 11 год. + 2ПЧ +2 ПР</p>		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях</p> <p>розпізнає в почутому та/або прочитаному художньому тексті/медіатексті факти, судження та аргументи [6 МОВ 1.4.6-1]; використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому та/або прочитаному повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого та/або прочитаного повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3]; визначає спільне і різне в повідомленнях літературних персонажів (героїв/героїнь) [6 МОВ 1.4.2-1].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p> <p>пояснює вплив прочитаного художнього тексту/медіатексту на формування власного естетичного смаку, читацьких</p>	<p>Марк Твен (1835 –1910). «Пригоди Тома Соєра» (2-3 розділи за вибором учителя).</p> <p>Світ дитинства в романі. Том Соєр і Гекльберрі Фінн. Том Соєр і Беккі Тетчер. Життя містечка і пригоди юних друзів. Мрії Тома, його витівки, бажання самоствердитися. Риси характеру Тома, що розкриваються в стосунках з іншими. Сміливість і заповзятливість Тома Соєра та його друзів, їхнє прагнення зробити довколишній світ цікавішим і людянішим.</p> <p>Туве Янсон (1914 –2001) «Комета прилітає».</p> <p>Чарівність художнього світу твору. Казкові персонажі, утілення в них ідей доброти, щирості, сімейних цінностей.</p>	<p>Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком», в особах, виразне, коментоване, повторне, перерване або ін.), розпізнавання в почутому та/або прочитаному повідомленні (художньому тексті/медіатексті) фактів, суджень та аргументів, використання елементів конспектування (ключових слів, фраз у почутому та/або прочитаному повідомленні), відтворення основних думок і фактів, окремих висловлювань літературних персонажів, визначення спільного і різного в повідомленнях літературних персонажів (героїв/героїнь), пояснення впливу прочитаного</p>

<p>інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]; розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб [6 МОВ 2.4.2-2]; аргументує власну оцінку прочитаного художнього тексту/медіатексту, наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; фіксує елементи художнього тексту/медіатексту, оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок (у формі коміксу, аніме або ін.) [6 МОВ 2.6.1-2].</p> <p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі</p> <p>доповнює та/або замінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-3]; удосконалює письмовий текст (власний і чужий) [6 МОВ 3.3.2-4]; визначає способи виправлення помилок у власному мовленні [6 МОВ 3.3.3-1]; демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p> <p>порівнює окремі елементи художніх текстів [6 МОВ 4.1.2-2]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p><i>(ТЛ) Повість. Поглиблення понять: персонаж, герой/героїня літературного твору.</i></p> <p><i>(ЛК) Художні твори для дітей і про дітей у сучасному мистецтві.</i></p> <p><i>(УС) Переклади творів українською мовою.</i></p> <p><i>(МТ) Сучасні українські та зарубіжні письменники про літературу й читання (виступи, інтерв'ю, пости тощо).</i></p> <p><i>Фільмографія: «Щасливе сімейство мумітролів» (режисер Х. Сайто, М. Кодзіма, Японія, Фінляндія, Нідерланди, 1990), «Долина мумітролів» (режисер С. Бокс, Д. Роббі, Фінляндія, Велика Британія, 2019).</i></p>	<p>художнього тексту/медіатексту на формування власного естетичного смаку і читацьких інтересів, розкриття актуальності літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб, аргументація власної оцінки прочитаного художнього тексту/медіатексту із наведенням доречних цитат, фіксація елементів художнього тексту/медіатексту з допомогою графічних позначок (комікс, манга, аніме або ін.), доповнення та/або заміна окремих частин тексту відповідно до теми і мети висловлення, удосконалення письмового тексту (власного та чужого), визначення способів виправлення помилок у власному мовленні, конструктивна взаємодія у процесі редагування, порівняння окремих елементів художніх текстів, творче використання мовних засобів (обрання із запропонованих варіантів доречних нестандартних рішень).</p>
Підсумки – 2,5 г.		
<p>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях</p> <p>створює самостійно (або спільно з іншими) усне повідомлення на обрану тему на підставі зібраної інформації [6 МОВ 1.3.1], розрізняє відому і нову для себе інформацію, її користь для себе й співрозмовників [6 МОВ 1.3.1-2];</p>	<p>Художні твори класики й сучасності, прочитані протягом навчального року. Актуальні теми, ідеї, сюжети творів. Улюблені літературні персонажі, герої/героїні. Ознаки окремих жанрів (народна казка, літературна казка, оповідання, повість, вірш та ін.). Українські</p>	<p>Створення усного повідомлення на обрану тему на підставі зібраної інформації, обговорення порушених у художньому тексті/медіатексті проблем із залученням та проекцією на власний або</p>

<p>наводить аргументи і приклади (цитати з художнього тексту/ медіатексту) на підтвердження власної позиції [6 МОВ 1.6.2-1]; доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації [6 МОВ 1.6.1-1].</p> <p>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади з прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; створює текст за визначеними характеристиками на основі графічної інформації [6 МОВ 2.6.2-1].</p> <p>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі</p> <p>взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі, дбаючи про безпеку – спільно створює та презентує інформацію про художні твори у довільно обраний спосіб (буктрейлер, аудіо- чи відеозапис власного виступу тощо) [6 МОВ 3.2.3-1].</p> <p>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення</p> <p>створює індивідуально або спільно з іншими плакат (або презентацію) про улюбленого письменника/письменницю з використанням творів мистецтва [6 МОВ 4.2.3-1].</p>	<p>перекладачі творів зарубіжних письменників. Враження про сучасні медіатексти за прочитаними творами.</p>	<p>відомий життєвий досвід, аргументація із наведенням відповідних прикладів, висловлювання ставлення до думок інших осіб, опис власних літературних уподобань (у формі малюнка, інформаційного плакату, колажу, мотиватора, мема, буктрейлера або ін.), перетворення графічної інформації (схема, таблиця) на текстову, взаємодія з іншими особами в цифровому середовищі (створення індивідуально або спільно з іншими медіапродукту), створення індивідуально або спільно з іншими плакату або презентації.</p>
---	---	--

3. Прикінцева частина

Стратегії навчальної співпраці учителя та учнів

1. Практичні завдання: виконання практичних завдань до матеріалу, що вивчається; самоперевірка і взаємоперевірка.
2. Розподілена практика: виконання завдань розподілено в часі, щоб уникати перевантаження.
3. Поєднання різних видів завдань чи завдань з різних тем.
4. Доведення істинності: формулювання пояснень того, чому зазначений факт або поняття є правдивими.
5. Самопояснення: пояснення, як нова інформація пов'язана з уже відомою, або ж пояснення кроків, які потрібно зробити, аби розв'язати завдання.

6. Перечитування: повторення текстового матеріалу знову після першого читання.
7. Підкреслення: позначення потенційно важливих уривків матеріалу під час читання.
8. Підсумовування: написання або озвучення переказу (різноманітного обсягу) прочитаних текстів.
9. Запам'ятовування слів за допомогою образів: використання слів, опорних конспектів, схем кластерів, хмар слів, мисленнєвих уявлень тощо, щоб створити асоціації до вербального матеріалу.
10. Використання ілюстрацій, зображень до тексту: спроби сформувати ментальні образи текстового матеріалу під час читання чи слухання.

Оцінювання результатів навчання

Наказом МОН від 02.08.2024 №1093 затверджено Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів НУШ.

Предмет «Зарубіжна література» оцінюється за чотирма групами результатів мовно-літературної освітньої галузі:

- Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.
- Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду.
- Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.
- Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями (подані в додатку), які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Держстандартом, і фактичними результатами навчання учнів. Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою: початковий (1-3 бали); середній (4-6 балів); достатній (7-9 балів); високий (10-12 балів).

Основні види оцінювання

Формувальне оцінювання – інтерактивне оцінювання учнівського прогресу протягом навчального року, яке дозволяє визначити потреби учнів і адаптувати до них процес навчання. Воно передбачає використання різноманітних методів збору інформації і має відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета. Його здійснюють у таких формах: самооцінювання; взаємооцінювання; оцінювання із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, самостійних робіт, тестування, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Завдання для оцінювання спрямовані на отримання об'єктивної інформації про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі. Вони диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності, які передбачають:

- завдання початкового рівня – розпізнавання, пригадування, відтворення окремих елементів змісту навчання;
- завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання;
- достатнього – аналіз навчальної інформації (класифікація, порівняння, узагальнення, інтеграція, уточнення, упорядкування);

- високого – оцінювання навчальної інформації та власної навчальної діяльності, рефлексія, перекодування інформації з текстової у схематичну, графічну та навпаки, створення, продукування.

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Для оцінювання рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями за окремим елементом навчальної програми (тема, розділ тощо) може здійснюватися тематичне оцінювання. Його результати використовуються для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання, метою якого є об'єктивне співвіднесення фактичних результатів навчання учнів з обов'язковими (очікуваними) результатами навчання, визначеними Держстандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюється періодично і може охоплювати один, декілька або всі групи результатів, визначених у Держстандарті. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель може встановлювати самостійно залежно від потреби.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель може запропонувати учням: виконати комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; або ж виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Інструменти оцінювання

Оцінювання результатів навчання проводиться із застосуванням таких способів і засобів:

- усне опитування (індивідуальне, групове тощо);
- аналіз портфоліо;
- письмові завдання (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- навчальні проекти; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо;
- завдання з використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексні підсумкові роботи.

За умови навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей цифрових технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Критерії оцінювання результатів навчання для мовно-літературної освітньої галузі (Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093)

Б	Група результатів 1.	Група результатів 2.	Група результатів 3.	Група результатів 4.
А	Взаємодія з іншими особами	Сприймання, аналіз,	Висловлювання думок, почуттів і	Дослідження індивідуального
Л	усно, сприймання і	інтерпретація, критичне	ставлень, письмова	мовлення, використання мови для
И	використання інформації для	оцінювання інформації в текстах	взаємодія з іншими особами,	власної мовної творчості,
	досягнення життєвих цілей у	різних видів (зокрема художніх	взаємодія	спостереження за мовними та

	різних комунікативних ситуаціях	текстах, медіатекстах) та використанні її для збагачення власного досвіду	з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	літературними явищами, проведення їх аналізу
	Усно взаємодіє	Працює з текстом	Письмово взаємодіє	Досліджує мовлення
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на окремі прості запитання за змістом почутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на окремі прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень / учениця: демонструє вміння записувати висловлення, зокрема в цифровому середовищі; частково відтворює способи діяльності за наданим зразком, припускаючись різного виду помилок; порівнює написане зі зразком і коригує за допомоги вчителя	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, використовуючи короткі однотипні фрази
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на частину простих запитань за змістом почутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на частину простих запитань за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази	Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і частково записує їх, демонструючи усвідомлення окремих фактів і елементарних уявлень; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, частково корегує його за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на частину простих запитань, припускаючись суттєвих помилок; виконує прості завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази й повторюючи сказане співрозмовниками
3	Учень / учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел;	Учень / учениця: відтворює частину Інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на	Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном	Учень / учениця: відтворює частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; припускається суттєвих помилок; відповідає на частину

	<p>відповідає на прості запитання за змістом почутого, припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту почутого</p>	<p>прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки щодо прочитаного / переглянутого простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту</p>	<p>зі зміною предмета повідомлення і записує їх; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, коригує його лише за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок</p>	<p>простих запитань; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; висловлюється простими фразами; часто перепитує, уточнюючи потрібну інформацію</p>
4	<p>Учень /учениця: відтворює основну інформацію, отриману від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази</p>	<p>Учень і учениця: відтворює основну інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; пояснює зміст прочитаного / переглянутого, використовуючи прості фрази.</p>	<p>Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном і записує їх; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в передачі інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок</p>	<p>Учень / учениця: відтворює основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з постійною опорою на запропоноване джерело інформації, може пояснити окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за зразком під керівництвом учителя; виконує деякі обов'язки, розподілені в групі, для розв'язання пошукових та/або творчих завдань; підтримує ініційоване іншими спілкування в межах обговорюваної теми, використовуючи прості фрази, обмежено вживаючи наукові поняття</p>
5	<p>Учень /учениця: застосовує частину основної інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання /</p>	<p>Учень /учениця: застосовує частину основної інформації із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання /</p>	<p>Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, демонструє утруднення в дотриманні мети та врахуванні адресата, записує висловлення в довільній формі; відповідає на запитання вчителя</p>	<p>Учень /учениця застосовує основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; може пояснити основні поняття / явища і навчальні дії; виконує незначну частину дослідницького</p>

	навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; долучається до спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази	навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; коментує зміст прочитаного і переглянутого, використовуючи прості фрази.	щодо завершеності власного висловлення в переданій інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує основні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, під час роботи в групі; долучається до обговорення відомої теми, використовуючи прості фрази, доречно вживаючи окремі наукові поняття
6	Учень / учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень	Учень / учениця: застосовує інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; коментує зміст прочитаного /переглянутого	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує висловлення відповідно до вимог жанру; відповідає на запитання вчителя щодо структурно-сислової завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: застосовує інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади; виконує самостійно частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом; розпізнає з допомогою вчителя окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх, зокрема під час роботи в групі; спілкується щодо способу виконання дослідницького та/або творчого завдання, доречно вживаючи основні наукові поняття
7	Учень / учениця: виокремлює в почутому інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; спілкується в межах запропонованої теми;	Учень / учениця: виокремлює з тексту / медіатексту інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частковопошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми	Учень / учениця: виокремлює у запропонованих джерелах потрібну інформацію; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно або в співпраці з однокласниками, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає окремі проблемні ситуації і висловлює припущення

	наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки	щодо змісту прочитаного / переглянутого	слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	щодо розв'язання їх; долучається до обговорення окремих етапів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить окремі аргументи й приклади
8	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями почуте; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; заохочує до спілкування й долучається до обговорення певної теми; наводить аргументи й приклади щодо почутого	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями зміст прочитаного / переглянутого; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; долучається до обговорення змісту й форми прочитаного / переглянутого, наводить аргументи й приклади	Учень/учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо змісту та форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.	Учень / учениця: порівнює, зіставляє наукову інформацію з обраних джерел про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, порівнює матеріал за визначеними ознаками; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; долучається до обговорення процесу та результатів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить аргументи й приклади, доречно використовуючи наукові поняття
9	Учень / учениця: аналізує отриману з різних джерел інформацію за визначеними критеріями, перетворює почуте в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок почутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ініціює спілкування та обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми; наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки	Учень / учениця: аналізує отриману з кількох текстів /медіатекстів інформацію за визначеними критеріями, інтерпретує зміст прочитаного / переглянутого й перетворює його в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок прочитаного / переглянутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми, наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в циф-ровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації в умовах взаємодії (зокрема в цифровому середовищі) з учителем або однокласниками; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує стандартні мовні	Учень / учениця: аналізує інформацію з різних джерел щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ, упорядковує / представляє її в різні способи; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі, відомим способом; обговорює результати наукової та/або творчої роботи, доречно коментує їх, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища

			засоби під час створення власних висловлень.	
10	Учень /учениця: інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних джерел; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обирає доречний спосіб комунікативної взаємодії в групі; переконливо аргументує свою позицію щодо обговорюваної теми	Учень /учениця: Інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних текстів / медіатекстів; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обстоює свою позицію щодо обговорюваної теми	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень	Учень /учениця: інтегрує істотну й потрібну інформацію з різних джерел, виявляючи проблеми, що можуть бути досліджені науково, визначає способи використання досліджених одиниць і явищ у власній творчості; виконує дослідницькі та/або окремі творчі завдання самостійно або в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; аргументує власну позицію щодо наукових та/або творчих питань, зокрема в межах вирішення спільних завдань, спираючись на авторитетні джерела
11	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; обирає ефективний спосіб комунікативної взаємодії в групі; розвиває ідеї / думки учасників спілкування щодо обговорюваної теми та вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних текстів / медіатекстів, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; розвиває ідеї / думки учасників обговорення прочитаного / переглянутого, вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень	Учень /учениця: узагальнює й оцінює за визначеними критеріями наукову інформацію щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; використовує мовні засоби для втілення творчих задумів, виявляючи власні вподобання; розвиває наукові / творчі ідеї учасників обговорення, вибудовує логічну аргументацію на основі знань про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища
12	Учень /учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, доцільно	Учень /учениця: оцінює отриману з різних текстів / медіатекстів інформацію,	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема	Учень /учениця: оцінює отриману з різних джерел наукову інформацію про мовні та

	використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, урахувуючи ризики й прогнозуючи наслідки; виступає посередником у спілкуванні, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам	доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, виявляючи оригінальність, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, урахувуючи ризики й прогнозуючи наслідки; переконливо аргументує позицію щодо прочитаного / переглянутого, виявляє толерантність до різних поглядів	повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту, завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує й уточнює (за потреби); вільно використовує мовні засоби, зокрема експериментує з ними, під час створення власних висловлень, надаючи їм індивідуальних рис.	мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, доцільно використовує її в дослідницькій і творчій діяльності; виконує самостійно або в групі дослідницькі завдання (від постановки проблеми до представлення результатів); оригінально використовує мовні засоби для втілення творчих задумів; узгоджує різні позиції щодо наукових та/або творчих питань, спираючись на системні знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища й визнаючи можливість множинних поглядів
--	---	--	---	--

Додаткове читання

1. Андерсен Г.К. «Непохитний олов'яний солдатик», «Гидке каченя», «Дикі лебеді», «Соловей» (1 за вибором)
2. Арабські казки. «Про Аладдіна і чарівну лампу», «Розповідь про царя Шахріяра» (1-2 за вибором)
3. Баррі Дж. М. «Пітер Пен», «Пітер Пен і Венді» (1 за вибором)
4. Бернетт Ф. Е. «Таємничий сад», «Маленький лорд Фаунтлерой», «Маленька принцеса» (1-2 за вибором)
5. Гауф В. «Маленький Мук», «Каліф-лелека» (1-2 за вибором)
6. Гофман Ернст Теодор Амадей «Лускунчик і Мишачий король»
7. Керролл Л. «Аліса в Задзеркаллі»
8. Кестнер Е. «Еміль та детективи», «Крихта та Антон» (1 за вибором)
9. Кіплінг Р. Дж. «Рікі-Тікі-Таві»
10. Коллоді К. «Пінокіо»
11. Корчак Я. «Король Матіуш Перший»
12. Крюс Дж. «Флорентіна»
13. Лагерлеф С. «Дивовижна подорож Нільса Хольгерсона з дикими гусаками Швецією», «Свята ніч» (1 за вибором)
14. Мілн А. «Вінні-Пух та всі-всі-всі»
15. Перро Ш. «Попелюшка», «Кіт у чоботях» або ін. (1-2 за вибором)
16. Распе Р.Е. «Пригоди барона Мюнхгаузена» («За волосся», «Перша подорож на Місяць» або ін. – 1-2 за вибором)
17. Родарі Дж. «Пригоди Цибуліно», «Пригоди Джельсоміно в Країні брехунів», «Казки по телефону» (1 за вибором)
18. Сетон-Томпсон Е. «Снап», «Доміно», «Ведмежа Джонні», «Мустанг-іноходець» (1-2 за вибором)

19. Треверс П.Л. «Мері Поппінс»

20. Уайльд О. «Щасливий принц»

Із сучасної літератури

21. Ауер М. Цикл «Школа чарівних тварин» (1-2 за вибором)

22. Бессон Л. «Артур і мініпути»

23. Вайт Е. Б. «Павутинка Шарлотти»

24. Геммель Ш. «Марвін. Книга Вогню і Дружби»

25. Дал Р. «Чарлі і великий скляний ліфт»

26. Екгольм Я. У. «Людвігові хитрому – ура! ура! ура!»

27. Зальтен Ф. «Бембі»

28. Ліндгрєн А. «Малюк і Карлсон»

29. Льюїс К.С. «Хроніки Нарнії» («Лев, Чаклунка і Платтяна шафа»)

30. Маар П. «Пан Белло і блакитне диво», «Що не день, то субота», «Китобус, або Нові цятки для Суботика» (1-2 за вибором)

31. Нанетті А. «Мій дідусь був черешнею»

32. Ролінг Дж. «Гаррі Поттер і філософський камінь»

33. Стронг Дж. «Кімнатні пірати», «Розшукується ракета на чотирьох лапах», «Гармидер у школі», «Канікули з близнятами» (1-2 за вибором)

34. Янсон Т. «Капельох чарівника»

Електронні ресурси зарубіжної літератури для учнів

Центральна бібліотека України для дітей <https://chl.kiev.ua/default.aspx?id=68>

Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади <https://www.ae-lib.org.ua/>

КЛЮЧ («Краща література юним читачам») <https://chl.kiev.ua/key>

Львівська обласна бібліотека для юнацтва імені Романа Іваничука <http://bibliotekanarynku.com/>

Національна бібліотека України для дітей <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=3834>

Полтавська обласна бібліотека для дітей імені Панаса Мирного <http://odb.poltava.ua/>

Фанфіки українською <http://fanfikyua.blogspot.com/>

Централізована система бібліотек для дітей м. Дніпро <http://www.childlib.dp.ua/>

Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (культурно-просвітницький блок)
<http://surl.li/qqbi>

Електронна бібліотека «Librarius» <https://librarius.pro/>

Електронна бібліотека «Чтиво» <https://chtyvo.org.ua/>